

Senaryonuz tedavi edilir

Her ne kadar Türkiye’de gelişmişliği ve büyüklüğü sorgulansa da filmler ve diziler ciddi bir sektörü temsil ediyor. Bu sektörün içinde de yapımcısından senaristine, yönetmeninden oyuncusuna ve kamera arkası görevlilerine kadar pek çok kişi yer alıyor. Diziler tutunca, yani son zamanların yaygın ifadesiyle reyting canavarına yenik düşmeyince pek çok kişinin ekme teknesi oluyor. Bir film ne kadar çok kişiyi sinema salonlarına çekerse o kadar çok para kazanıyor ve yine bu işle hayatını kazananların yüzünü güldürüyor. Her şey kitleleri televizyon başına ya da sinema salonlarına çekmek için...

Bunca kişinin yer aldığı sektörde yeni tanımaya başladığımız ve aslında bir yapıtın başarısında çok önemli rol oynayan bir meslek grubu daha yer alıyor: Senaryo doktorları... Dokuz Eylül Üniversitesi Sinema-TV Bölümü mezunu Gülçin Gök sayıları şu an için bir elin parmaklarını geçmeyen senaryo doktorundan biri. Okulu bitirdikten sonra senaryo yazarı olmak üzere yola çıkan Gök, 2005’te Kültür Bakanlığı’nın gençlere destek vermek amacıyla düzenlediği “Geleceğin Sineması” yarışmasında “Durak” adlı kısa film projesiyle senaryo ödülü alır. Kendi deyişiyle “formülleri çözmeye” başladıkça kendini senaryo analizleri yaparken bulur. Vizyona girdiği 2007 yılında 1,5 milyonluk bir rekor gişe başarısı yakalayan Beyaz Melek filminin basın gösterimini izlediğinde, filmin gişesini küsuratına kadar tahmin eder.

Gök, zaman içinde www.senaryodoktoru.com sitesini açar. Başlangıçta herhangi bir ticari beklentisi olmaz. Ancak siteme çok sayıda kişi başvurur. Gök kısa sürede “sıkı bir senaryo yazıp zengin olma hayalleri taşıyan” ama yapımcılara ulaşamayan pek çok kişinin umudu olur. Bugün bu kişilerden sembolik bir ücret talep etse de Hollywood’da bu işten çok büyük paralar kazanılıyor. Yapımcıların bile kestiremediği performansı sezerek için işin formüllerini bilmek gerekiyor. Bu da Hollywood’da çoktan bir sektör haline gelmiş olan senaryo doktorluğunun konusunu oluşturuyor.

Gök son iki yılda aralarında çok sayıda vizyon filminin de yer aldığı 100’ü aşkın senaryonun üzerinde çalıştı. Bu arada dizi film senaryo ekiplerinde yer almaya ve kendi uzun metraj film senaryosu üzerinde çalışmaya devam ediyor.

Senaryo doktorluğu nedir?

Sinemada iki anlatım biçimi var. Biri modern diğeri klasik. Klasik anlatım yapısı tıpkı matematik formülleri gibi işler. Örneğin Amerikan filmleri sizi 90 dakika boyunca televizyonun veya sinema perdesinin karşısına adeta çiviler. Anlattığı şey saçma da olsa sizi başka işlerden alkoymayı başarır. Amerika sinema endüstrisi izleyicinin göz kırpması sıklığına kadar hesaplar, sıkılma olasılığını en az indirmeye çalışır. Tüm bunlar tamamen matematikle ilişkilidir. Senaryo doktoru formüllerle beden bulmuş eserin hastalıklı yönlerini bulup teşhis eder ve tedavisi için önerilerde

bulunur. Senaryo doktorluğu Hollywood’da bir sektördür. Türk sinemasında ise henüz çok yeni.

Peki senaryo doktorluğunda süreç nasıl işliyor?

Senaryo doktorluğu senaryoyu okuma ve hakkında rapor verme işidir. Verdiğim raporda bir yetkinlik teşhisinde bulunuyorum. Senaryo yazarı benim desteğimle senaryosunu geliştirmek istediğini söylerse o zaman ikinci evreye geçiyor. Bu tıpkı rahatsızlığı nedeniyle polikliniğe başvuran hastanın durumuna benziyor. İlk olarak hasta muayene ediliyor ve teşhis konuyor, sonra hastaya durumu hakkında bilgi veriliyor ve gerekirse tedavi için gerekli ilaçlar yazılıyor.

Senaryodoktoru.com sitenize ilgi ne düzeyde?

Çok fazla başvuru var. İnanın bu kadar insana ulaşabileceği aklıma bile gelmemişti. Öyle ki içlerinde “İşi bıraktım ve bir senaryo yazdım, okuyup fikir belirtir misiniz” diyenler bile var. Fakat ne yazık ki Türkiye’de sinema sektörü irrasyonel bir biçimde işliyor. Bir yapımcı film çekmeye karar verdiğinde en yakınında kimler varsa onlarla çalışıyor. Çok yetenekli insanlar yapımcılara ulaşamıyor ya da senaryoları okunmadan bir köşede bekliyor. senaryodoktoru.com bu noktada devreye giren bir araç; başka bir ifadeyle bir çeşit filtre...

Senaryo yazmak ve senaryo doktorluğu yapmak tamamen farklı işler mi?

Senaryo yazmak olay örgüsü ve yaratılan karakterler

Yeni meslekler ihtiyaçlara yönelik ortaya çıkıyor. Her sektör bu durumdan nasibini alıyor. Konumuz sinema ve dizi film sektörü. Konuğumuz senaryo doktoru Gülçin Gök. Bu doktor eline gelen senaryodaki hastalığı teşhis ediyor, istenirse ilaç yazıyor...

aracılığıyla bir yolculuğa çıkmaktır. Bu yolculuğa eşlik edebilecek kişi ise senaryo doktorudur. Yazar çoğu zaman yazdığı şeyin dışardan nasıl görüldüğünün farkında değildir. Senaryo doktoru işte bu noktada devreye girer. Senaryonun gişeye yansıyan sonuçlarını önceden kestirerek sürece baştan yön verir. Türk seyircisinin refleksleri belli. Örneğin ben televizyonda Türkan Şoray’lı, Hülya Koçyiğit’li melodramlara hala ağlayan biriyim. Sinema eğitimi almış olsam da sıradan seyircinin reflekslerine yakın refleksler veriyorum. Öte yandan Amerikan ekolünden yetişmiş, kendi toplumuna yabancı biri yazdığı senaryonun çok başarılı olacağını düşünemiyor.

Türkiye’de seyircinin ilgisi daha çok melodrama yönelik değil mi?

Amerikan sinemasında nasıl gerilim, korku, macera, aksiyon gibi türler varsa Türk sinemasında da ağır basan türler melodram ve komedi. Aklıma gelen ilk örnek, senaryosunu Sadık Şendil’in yazdığı 1978 yapımı “Neşeli Günler”. Defalarca izlense de baktırmayan, çok başarılı bir komedi filmidir. Mahsun Kırmızıgül’ün “Beyaz Melek” ve Çağan Irmak’ın “Babam ve Oğlum” filmleri de dram-melodramdır. Ve geniş izleyici kitlelerine ulaşmışlardır. Nedenine gelince... Türk toplumu hayatı felaketler ve acıyla yaşıyor. Bu tür film ve dizilerle özdeşleşmesi ve refleks göstermesi doğal. Gerilim- korku türünün ise Türkiye’de çok geliştiğinden söz edilemez. Çünkü Türk toplumunda korkuyu besleyen görsel altyapı yok denecek kadar az. Vampir, şey-

tan vb şeyler yerine cinler, perilerden yola çıkılarak yapılan bazı denemeler var fakat bu denemelerde Amerikan sinemasına öykünüyor, komediye dönüşen filmler ortaya çıkıyor. Seyirci Türk korku-gerilim filmlerine gülelim eğlenelim diye gidiyor; bu da enteresan bir biçimde gişe yapımlarına neden oluyor.

Hangi Türk senaristleri başarılı buluyorsunuz?

Birçok kişiden söz edilebilir. Yılmaz Güney ve Lütfi Ömer Akad çok büyük saygı duyduğum ustalardır. 90’lara “Eşkiya” filmiyle damgasını vuran ve Türk izleyicisini tekrar sinemaya çekmeyi başaran Yavuz Turgul da hayranlık duyduğum sinemacılar arasındadır.

Senaryosunu beğendiniz TV dizileri ya da sinema filmleri hangileri?

Yenilerden genel olarak edebiyat uyarlamalarını takip ediyorum. “Yaprak Dökümü” ve “Aşk-ı Memnu”yu başarılı buluyorum. Sinemada senaryosu olarak en çok beğendiğim yapıtlardan yine Yavuz Turgul’un “Muhsin Bey”i ve “Züğürt Ağa”sı.

Başarılı senaryo nasıl yazılır?

Yazmak tamamıyla bellek işidir. Yaptığınız işe dünyanızı, yaşadıklarınızı yansıtırsınız. Yaşamı her yönüyle algılamazsanız bunu perdeye yansıtamazsınız. Çok okumak, izlemek, gözlem yapmak, gezmek en çok da pratik yaparak deneyim kazanmak en iyi yoldur.